Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 91 (1341) ♦ Середа, 22 травня 1996 року ♦ Ціна договірна

НЕПЛАТЕЖІ, МАХІНАЦІЇ, ПОГАНА РОБОТА... ХТО ЗА ЦЕ У ВІДПОВІДІ?

"ВИХОДИТЬ, НІХТО, КРІМ УРЯДУ ЯК ТАКОГО" (Прем'єр-міністр України Євген Марчук)

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 21 травня

Сесія розпочала роботу за явки 323 народних депутатів. Та й активність їх була висока. Для внесення пропозицій з питань, які депутати вважали за потрібне обговорити протягом тижня, було відведено 30 хвилин. Важко визнати, яке з них злободенніше і важливіше. Так, депутат А. Моцпан порушив питання про потребу термінового погашення заборгованості працівникам бюджетних організацій. Зрештою, заявив депутат, ідеться вже не лише про нездатність уряду вирішити й це болюче питання і необхідність його відставки. Доводиться говорити про нагальну потребу зміни усієї економічної політики в державі. Бо те, що нині в нас діється, — це злочин проти народу України.

(Закінчення на 3-й стор.).

ХОРОШІ ПОЧИНАННЯ ПІДКРІПЛЮЮТЬ МАТЕРІАЛЬНО

Президент України Леонід Кучма прийняв делегацію Асоціації «Рассел 20-20», яка відвідала нашу країну з метою вивчення інвестиційних можливостей української економіки. У ході дружньої бесіди Леонід Кучма, насамперед, привернув увагу гостей до складного становища, що склалося в економіці нашої держави. Незважаючи на те, що останнім часом вдалося стабілізувати деякі процеси, зменшити рівень інфляції, без надійної інвестиційної підтримки з боку зарубіжних держав, ми не можемо розраховувати на успіх.

МОТИВИ ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУСІЙ — У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Із виступу Голови Верховної Ради України Олександра МОРОЗА перед заступниками голів районних державних адміністрацій, які відповідають за економічні питання, 16 травня 1996 року

У нашому суспільстві триває надзвичайно важливий етап державотворення — підготовка до прийняття нової Конституції України.

На жаль, ця робота проводиться дещо однобічно. Найчастіше йдеться про необхідність прийняття Конституції, строки і форму прийняття, але найменш говориться про найголовніше — зміст Основного Закону.

Я був на кількох сесіях районних Рад. У Таращі свій виступ я почав з запитання: «Скажіть, будь ласка, хто читав проект Конституції?» Два чи три чоловіка підняли руки. Один з них — доповідач.

І тут нема нічого дивного. Конституція — дуже складний документ, кваліфіковано розібратися в якому спроможні фахівці-юристи.

А з іншого боку, що найбільше турбує сьогодні людей? Виплата заробітної плати, ціни, пенсії, стипендії, зростаюча злочинність, інші наші негаразди.

(Закінчення на 2-й стор.).

Весна в САРАЄВО

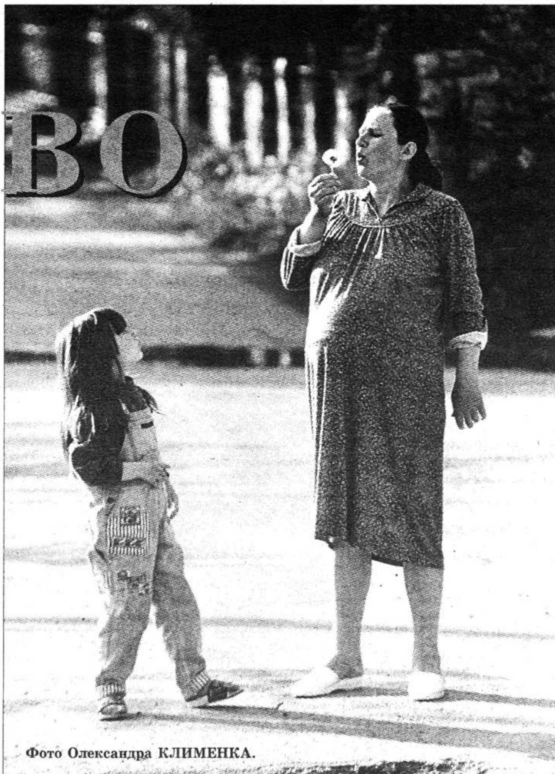

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Закінчилася чергова ротація 240-го окремого спеціального батальйону Збройних сил України, що дислокується в Сараєво. Ось уже кілька років у Боснії та Герцеговині перебуває контингент українських вояків.

Наші солдати пильно охороняють спокій Сараєво. Перша мирна весна, без пострілів і людського плачу, оживила надії сербів та хорватів. Вони знову згадали про споконвічні людські «обов'язки»: посадити дерево, відбудувати зруйнований будинок. І народити дітей, які б не знали, що таке війна.

(Закінчення на 4-й стор.).

ЗУСТРІЧІ В «КРАЇНІ ОЗЕР»

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, який перебуває з офіційним візитом у Фінляндській Республіці, зустрівся з Президентом Фінляндської Республіки Мартті Ахтісаарі, заступником державного секретаря Міністерства закордонних справ Фінляндії Яакко Бломбергом, а також провів переговори з представниками фракцій фінляндського парламенту. Зокрема, з головою Партії фінляндський центр Еско Ахо. Проведено спільну конференцію глав парламентів двох країн.

Місток між Росією і НАТО чи буферна зона?

Учора відбулася зустріч першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з міністром закордонних справ Королівства Бельгія Еріком Дерейке, який перебував в Україні з офіційним візитом.

Були обговорені питання розширення НАТО. О. Ткаченко сказав, що вважає просування альянсу на Схід надто швидким і висловив стурбованість, що Україна опиниться затиснутою між НАТО і Росією, стане своєрідною буферною зоною. «Європейські держави дуже зацікавлені в партнерстві з Україною, — запевнив Ерік Дерейке, — і розглядають її як ключову країну у відносинах між Західною і Східною Європою...»

Бельгійський гість мав зустріч також із Президентом України Леонідом Кучмою.

МОТИВИ ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУСІЙ — У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

(Початок на 1-й стор.).

Але ми живемо в цей час. І попри все Конституція нам потрібна. Тому робота Верховної Ради, її комісій спрямована на те, щоб конституцію підготувати таку, яка б сприяла вирішенню кардинальних проблем суспільства, була консолідуючим фактором для нього.

Виходячи з аналізу ситуації в суспільстві, а також і у Верховній Раді, я переконаний, що Конституцію повинна приймати виключно Верховна Рада. І не треба людям морочити голову референдумом. Бо шляхом цього референдуму ми розколемо суспільство, не одержимо позитивного результату.

Чинна Конституція передбачає, що прийняття нової Конституції, внесення поправок до неї — функція Верховної Ради. Конституційний договір це теж підтверджує. В ньому є тільки одне застереження: Конституція виноситься на референдум, якщо її не зможе прийняти Верховна Рада. Але, повторюю, у нас є шанс прийняти Конституцію Верховною Радою. Які на користь цього аргументи?

Преса зчинила своєрідний ажіотаж довкола того, що Верховна Рада місяць майже витратила на формування Тимчасової спеціальної комісії з функціями головної, яка буде опрацьовувати проект Конституції.

І це, мов, стримало певним чином проходження Основного Закону через парламент. Але це не зовсім так. Для серйозної дискусії підстави були. Бо депутати, які не бажали створювати комісію на регламентних, тобто законних, підставах, наполягали, щоб у ній кожна фракція була представлена тільки двома депутатами. Тим самим утискувалися права десь приблизно 60 депутатів, які не мали б змоги делегувати до комісії своїх представників. Це стосувалося фракції комуністів, яка налічує 90 чоловік. Вона найбільша у парламенті.

Таким чином, виявилося, що за формою проглядається зміст, бо Тимчасова комісія працює за статусом постійної і приймає рішення шляхом простого голосування. Протягом останнього тижня відбувся ряд дискусій вже всередині комісії. Депутати, які за ініціативою своїх фракцій увійшли раніше до Погоджувальної комісії, вирішили: якщо не вдалося провести цю лінію на сесійному засіданні, то вони всередині самої комісії ухвалять положення, яке не дасть права кожному її членові мати один голос.

Нарешті вдалося зняти і цю проблему.

Але ще є такий нюанс. Популяризація роботи Тимчасової, поперках усе ініціативної, комісії створила враження, що ніби представники політичного спектра, які не входили до неї, взагалі не працювали над проектом. Натомість комуністи, не афішуючи своєї роботи над запропонованим проектом, розробили низку доповнень, уточнень, які значною мірою поліпшують документ і які у певній частині є сильнішими від того, що напрацювала Погоджувальна комісія.

Таким чином, створюється можливість винести на розгляд Верховної Ради проект, який матиме вигляд порівняльної таблиці з трьох «колонок». У перший з них те, що пропонує Конституційна комісія. У другій — текст, запропонований Погоджувальною комісією, а далі статті, щодо яких члени комісії не дійшли спільної думки і пропонують різні варіанти формулювань.

Верховна Рада, як передбачено Регламентом, проводить голосування з усіх спірних позицій, і комісія одержує завдання підготувати єдиний, цілісний текст для остаточного прийняття в першому читанні.

Я переконаний: якщо ми вдало пройдемо цей етап, тоді буде знято багато протиріч, і ми матимемо змогу прийняти Конституцію Верховною Радою. Цей варіант влаштував би представників усіх політичних сил.

Нова Конституція має забезпечити можливість приходу до влади тієї політичної сили, яка одержує підтримку більшості населення. А крім того, дає можливість самому населенню впливати на структури влади, змінювати їх, коли вони працюють не так, як слід. Я вважаю, що це основний принцип демократії і він повинен бути забезпечений Основним Законом держави. Сподіваюся, що вдасться вийти саме на такий варіант, бо вже зараз до проекту Конституції запропоновано цілий ряд хороших, на мій погляд, суттєвих змін.

Аналізуючи ситуацію, яка склалася навколо конституційних питань, ми усвідомлюємо, що справжні мотиви загострення політичних дискусій у суспільстві лежать у сфері економіки. Всілякі твердження про ознаки поліпшення за останні рік-два макроекономічної ситуації не мають, м'яко кажучи, достатніх підстав.

Я вже не один раз піддавався критиці за те, що саме з такої позиції розглядаю ситуацію, але вважаю, що треба бути чесним перед громадянами. Треба говорити те, що є. Тоді можна знайти об'єктивні передумови для того, щоб змінити ситуацію на краще.

Економіка, на жаль, продовжує перебувати в глибокій системній кризі. Пік цієї кризи не залишився позаду, як дехто вважає. Сповільнення темпів спаду матеріального виробництва торік (відносно попереднього року) багато в чому відбувалося через вичерпаність потенційних можливостей подальшого економічного спаду, зменшення економічної бази того, що можна далі втрачати.

Ще більше загострилася ситуація цього року. Виробництво валового внутрішнього продукту за три місяці 1996 року скоротилося на 10,7 відсотка порівняно з таким же періодом минулого року. А тим часом у програмі уряду планувався один процент скорочення. Виникає запитання: якими ж темпами треба прирощувати виробництво в наступних кварталах, щоб вийти на запланований середній показник?

Небезпечна ситуація спостерігається у виробництві товарів народного споживання. Обсяг його скоротився за останні три роки на 60 процентів, зокрема, в 1995 році — на 19 процентів, а в першому кварталі нинішнього року (до відповідного періоду минулого року) втрачено ще 20,8 процента.

Сьогодні у структурі товарів на ринку більше 90 процентів — імпортні товари. Такий жах я спостерігав у Польщі чотири роки тому. Сьогодні це прийшло до нас.

Слід відмітити, що динаміка основних соціально-економічних показників першого кварталу цього року суттєво відрізняється в гірший бік від її величини, передбаченої програмою діяльності Кабінету міністрів.

Якщо у програмі діяльності уряду передбачено, що валовий внутрішній продукт — основний показник економічного становища держави і добробуту її громадян — зменшиться в 1996 році не більше, ніж на один процент, а насправді за перший квартал він зменшився на 10,7 процента, то тоді виникає запитання, чи відповідає нинішня економічна політика програмі, визначеній Кабінетом міністрів і затвердженій Верховною Радою?

У програмі передбачено, що виробництво товарів народного споживання зросте в цьому році на півпроцента. Фактично ж у першому кварталі воно упало на 20,8 процента. У зв'язку з цим виникає запитання до виконавчої влади, до Президента, який її очолює: яким же курсом рухається наша економіка? Затвердженим? Чи якимось іншим?

І коли я на мітингу 1 Травня сказав, що нам потрібно робити корекцію економічної політики, бо вона не відповідає інтересам держави і її громадян, то мене почали звинувачувати в засобах масової інформації: як це він міг критикувати, адже сам підтримав програму уряду.

Але в програмі уряду, як бачимо, про інше йшлося. Там же не передбачалося такого спаду, не передбачалися невиплати заробітної плати, пенсій, стипендій і всього того, що сьогодні маємо.

Стихія тривалого спаду виробництва вкрай розбалансувала живий економічний організм країни, викликала в ньому значні диспропорції. До основних із них можна віднести диспропорцію між темпами зростання оптових і споживчих цін.

Друга диспропорція існує між темпами зростання цін у різних сферах виробництва, тобто міжгалузеві диспропорції.

Судіть самі. Якщо оптові ціни в промисловості у 1991–1994 роках зросли в 75 тисяч разів, то в сільському господарстві і будівництві — відповідно у 8,4 тисячі та 11,7 тисячі разів. Або у 9 і 6,5 раза менше.

Це свідчить про створення для галузей виробничої сфери досить нерівних стартових умов при їх входженні в ринкові відносини. Практичним наслідком цього явища стало те, що сфера будівництва вже зруйнована майже повністю, а сільське господарство перебуває в настільки пригніченому стані, що значне поглиблення кризи в недалекому майбутньому тут практично неминуче. Її прояви вже чітко визначилися на початку 1996 року.

Цими днями я мав зустріч з групою голів комісій обласних Рад, які ведуть питання агропромислового комплексу. Проблеми, про які вони говорять, не можуть залишити байдужим. Якщо не буде зміни політики в галузі агропромислового комплексу, а найперше в стосунках між іншими галузями і сільським господарством, то ми в цьому році вже матимемо більшість господарств збитковими. І стане дуже проблематичним виживання суспільства на основі забезпечення його власними продуктами харчування.

До цього ще додається цілий ряд грубих помилок, допущених виконавчою владою у галузі реформування земельних відносин. Про них говорили, що характерно, голови комісій з різних регіонів — і з Донецька, і з Івано-Франківська. Не можна сьогодні гратися з землею! Паювання з виділенням землі в натурі, сертифікація земельного права, володіння землею із передачею у спадок, заставу, дарування тощо — це прихований спосіб спекуляції землею. Це посилить соціальне напруження в суспільстві.

Третя диспропорція склалася між рівнем інфляції і доходами більшості громадян. При зростанні споживчих цін за п'ять років у 118 тисяч разів грошові доходи населення зросли лише в 27,7 тисячі разів. Більш ніж чотирикратна різниця між цими показниками висвітлює не лише межу зубожіння народу, але і відповідне звуження внутрішнього ринку товарів народного споживання, що, в свою чергу, зумовлює згортання виробничої сфери за браком належного платоспроможного попиту.

Створилося замкнуте коло: виробники не виробляють товарів, бо їх не бере торгівля, в свою чергу, торгівля не може цього робити, адже немає реалізації, населення не купує товарів, бо немає грошей, яких немає, оскільки не працює виробництво.

Четверта диспропорція: між рівнем зростання цін та прибутків підприємств. При зростанні оптових цін у промисловості за чотири роки в 75 тисяч разів прибутки за цей час зросли у 8,5 тисячі разів. Тобто, проїдання основних фондів відбувається на очах.

Потребує вдосконалення бюджетна політика. Скорочення дефіциту бюджету за 1995 рік було досягнуте значною мірою за рахунок невиконання бюджетних зобов'язань. Якби, скажімо, лише своєчасно проводилася виплата зарплати, то це призвело б до зростання дефіциту бюджету.

Не краще становище з виконанням доходної частини бюджетів і в нинішньому році. На середину квітня бюджети всіх рівнів недоотримувалися до 40 процентів планових надходжень. Продовжує знижуватися рентабельність виробництва, що різко зменшує надходження податку на прибуток підприємств і організацій. Протягом перших місяців цього року збитково працювало майже кожне третє підприємство. Збитковою стала також комунальна власність, що різко зменшує ресурсну базу розвитку місцевого самоврядування.

Аналіз технічного рівня основних галузей промисловості та окремих галузей економіки свідчить, що технологічне відставання в нашій економіці поглиблюється. Відбувається не тільки скорочення наукомістких виробництв, але й зменшення частки прогресивних технологій майже у всіх сферах економіки.

Постійно зменшується інноваційна активність промислових підприємств. Брак у них коштів призводить до того, що інноваційна діяльність або зовсім не здійснюється або провадиться власними силами. Тобто, промисловість неспроможна вести науково-дослідні, дослідно-конструкторські і проектні роботи. Проектні установи гинуть. Якщо ми протягом шести-восьми місяців не зробимо відповідних бюджетних ін'єкцій у проектні організації, то через рік шукатимемо проектантів у Німеччині, Франції чи інших державах.

В той же час в Основних засадах економічної та соціальної політики, запропонованих у жовтні 1994 року Президентом, передбачалося: «Нова економічна політика Президента України грунтуватиметься на тому, що основна державна підтримка надаватиметься наукомістким та високотехнологічним галузям виробництва, які в перспективі мають визначати обличчя економічного потенціалу України».

І далі: «Недопущення подальшого розпаду науково-технічного та інтелектуального потенціалу країни, застосування ефективних економічних механізмів не лише його відновлення, а й якісно нового розвитку стане особливо відповідальною справою Президента України».

Жодного сумніву в правильності саме такої політики в мене не було й тоді, коли я переконував Верховну Раду голосувати за економічну програму Президента, і тепер. Чому ж все робиться навпаки? Чому не забезпечується, а останнім часом і не згадується економічна програма Президента?

І тому, коли я говорю про необхідність корекції економічної політики, то я аргументую це тим, що треба її привести у відповідність із доповіддю Президента і програмою уряду. А не байдуже спостерігати, як руйнується виробництво, знищуються основні фонди тощо.

На загальнокризове становище суттєво вплинуло також різке скорочення капітальних вкладень. Інвестиційна політика, що здійснюється останніми роками, далеко не забезпечує потрібних масштабів оновлення основного капіталу. Спад інвестиційної діяльності, що почався в 1991 році, не тільки триває, а й набуває якісно нових рис, охоплюючи всі напрями і фінансові джерела інвестування.

Галузева структура валових виробничих капіталовкладень в Україні кілька десятиліть не зазнає принципових змін. Тобто ми продекларували ринкові підходи, лібералізували економічні, особливо торгові, відносини, а управляти підприємствами намагаємося за допомогою старих механізмів.

У 1995 році 62 проценти інвестицій було направлено у промисловість, а серед промислових інвестицій понад 80 процентів — у важку індустрію. При цьому у всіх галузях народного господарства і промисловості обсяги інвестицій зменшуються. Як наслідок, інвестиційні ресурси практично не використовуються як інструмент цілеспрямованої структурної перебудови економіки. В 1995 році із загального обсягу промислових інвестицій на легку промисловість припадало лише 1,3 процента (у 1994 році — 4,4 процента), на харчову промисловість — 12,2 (в 1994 році — 23 проценти).

Держава не приділяє достатньої уваги використанню всіх джерел фінансування інвестицій. Головні зусилля зосереджено на залученні іноземних коштів, реальні масштаби яких не йдуть ні в яке порівняння з інвестиційними потребами держави.

Не відповідає умовам фінансування і кредитна сфера. Частка довгострокових кредитів у їх загальному обсязі на кінець 1995 року становила лише 10,6 процента, в той час як на короткострокові кредити припало 89,4 процента. А це означає, що, образно кажучи, економіка держави перетворена на базар: ніхто не думає про майбутнє. Ніхто кредити не вкладає у виробництво, в оновлення фондів. Банківська система повністю відірвана від виробництва. І виходить так, що ніби банк існує для банку, а виробництво — для виробництва. Але ж у банку гроші не робляться. Вони робляться там, де шиється одяг, будуються машини і так далі.

Не виправдовує сподівань інвестиційне використання коштів від приватизації державного майна. В 1995 році до державного та місцевих бюджетів було перераховано 9 трильйонів, або 9,9 процента від встановлених завдань, що рівнозначно 1,1 процента валових інвестицій. Цих коштів вистачає хіба що на утримання структур Фонду держмайна.

Давайте знову повернемося до жовтневої (1994 року) доповіді Президента. Там сказано: «Основна мета — визначити стратегічні завдання,.. сформувати економічну ідеологію, якій мають бути підпорядковані дії всіх структур виконавчої влади». У розділі «Нагромадження інвестиційного потенціалу» абсолютно правильно сказано: «Реалізація програми структурних перетворень потребує проведення цілеспрямованої роботи по формуванню та накопиченню інвестиційного потенціалу економіки країни», — і намічено ряд цілком правильних заходів. Чому ж вони не виконуються?

Часто Верховну Раду критикують за зволікання з прийняттям законопроектів, що нібито стримує проведення реформ в економіці. Правильно критикують. Але й тенденційно. Треба мати на увазі реформаторські повноваження виконавчої влади, визначені Конституційною угодою між Президентом України, Верховною Радою, а також тверезо оцінювати наслідки поспішного прийняття окремих законодавчих ініціатив виконавчої влади.

Верховна Рада нинішнього скликання за період своєї діяльності (а це всього два роки) на пленарних засіданнях розглянула 1265 питань, прийняла 296 законів і 669 постанов. Лише на нинішній, п'ятій, сесії прийнято 67 законів і більше 100 постанов.

У порівнянні з парламентами інших держав продуктивність нашої Верховної Ради велика. Мені є з чим порівнювати, я вивчав досвід роботи парламентів США, Швейцарії, Німеччини, аналізував, як працюють ці структури, і, повірте мені, наші депутати працюють краще.

У діяльності Верховної Ради, незважаючи на всю складність соціально-економічної ситуації, одним з головним напрямів є створення нового економічного і соціального законодавства, яке має стати правовою основою для побудови соціально орієнтованої ринкової економіки.

У Верховній Раді під особливим контролем перебувають законопроекти з питань економічної і соціальної політики. Нещодавно прийнято закон про ставки акцизного збору та ввізного мита на тютюнові вироби. Це те, що безпосередньо впливає на бюджет, на виробництво цих товарів на наших підприємствах. Прийнято також закон про ставки акцизного збору і ввізного мита на спирт етиловий та алкогольні напої, про деякі питання оподаткування і валютного регулювання суб'єктів експериментальної економічної зони Сиваш. Про страхування. Про режим іноземного інвестування. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності. Про особливості приватизації майна у агропромисловому комплексі. Про промислово-фінансові групи в Україні. І ряд інших.

Ця робота потрібна і в сьогоднішній ситуації і на перспективу. І я переконаний, що Верховній Раді вистачить сил для того, щоб створити здорове законодавче поле, яке працюватиме надійно, стане солідною економічною правовою основою для зміцнення нашої все ж таки найкращої у світі держави — України.

Парламентська хроніка

Неплатежі, махінації, погана робота...

Ранкове засідання 21 травня

(Початок на 1-й стор.).

Цю тему продовжив депутат П. Цибенко. Він сказав, що у ряді міст Донбасу страйкують учителі, голодують лікарі. Причина — та сама: невиплата зарплати з лютого, а то й із січня. Депутат С. Селіфонтьєв зажадав термінового вироблення дійового механізму й дотримання затвердженого урядом графіка погашення заборгованості з виплати зарплати. З цих та інших заяв народних депутатів видно, що в країні очевидне наростання кризових явищ. Кілька депутатів порушили питання про необхідність переходу до підсумкового етапу обговорення проекту нової Конституції. Але тут ще далеко не все з'ясовано, зокрема, знову постали питання щодо процедури обговорення проекту.

Після цих виступів сесія приступила до обговорення першого питання порядку денного: про основні напрями грошово-кредитної політики в Україні на 1996 рік. Доповідав голова правління Національного банку В. Ющенко. Він зазначив, що головна стратегічна мета грошово-кредитної політики на 1996 рік полягає у створенні умов фінансової стабілізації та зміцненні національної грошової одиниці, підтримці макроекономічної стабілізації через зниження інфляції до рівня, який не перевищував би 2,4 відсотка (в середньому) на місяць і 134 відсотки на рік. Основні завдання грошово-кредитної політики на нинішній рік визначаються пріоритетами, передбаченими програмою діяльності Кабінету міністрів України. В. Ющенко назвав такі основні з них: забезпечення стабільності національної валюти; зниження темпів інфляції; прискорення здійснення реформ, притаманних економіці відкритого типу; подальше звільнення цін від державного регулювання (окрім природних монополістів); зменшення прямих кредитів Національного банку на покриття дефіциту державного бюджету й одночасне збільшення обсягів випуску державних цінних паперів.

Говорячи про цільові орієнтири грошово-кредитної політики на 1996 рік, В. Ющенко зазначив, що сюди входять підтримка макроекономічної стабілізації, недопущення зниження курсу національної валюти більш як на 80 відсотків від рівня інфляції, забезпечення позитивних відсоткових ставок за кредитами і строковими депозитами та ряд інших моментів. Голові правління Національного банку поставили чимало запитань. Обговорення було досить жорстке і принципове.

У Верховній Раді виступив Прем'єр-міністр України Євген Марчук.

Іван ДМИТРЕНКО.

У Президії Верховної Ради України

20 травня відбулося засідання Президії Верховної Ради України.

Президія розглянула питання і прийняла рішення винести на пленарні засідання проекти законів про внесення змін і доповнень до законів України «Про цінні папери і фондову біржу», «Про банки і банківську діяльність», проект Основ законодавства України про соціальне страхування та рекомендації учасників парламентського слухання щодо цього законопроекту.

Відповідно до затвердженого переліку питань на травень, порядком денним засідань Верховної Ради визначено день для звіту Прем'єр-міністра України Євгена Марчука про виконання постанови Верховної Ради України від 23 січня ц.р. «Про погашення заборгованості Державного бюджету України і місцевих бюджетів за 1995 рік по заробітній платі, пенсіях, стипендіях, інших грошових виплатах населенню» та про заходи щодо погашення заборгованості по виплаті заробітної плати у небюджетній сфері».

З попередньою інформацією про виконання доручення сесії Верховної Ради по опрацюванню проекту Конституції, підготовленого Конституційною комісією, виступив голова Тимчасової спеціальної комісії Михайло Сирота. У ході дискусії члени Президії дійшли висновку заслухати це питання через тиждень, коли будуть підготовлені всі необхідні в таких випадках документи, зокрема, підсумковий протокол, доопрацьований законопроект тощо.

Розглянуто інші питання державного життя.

Вів засідання Президії перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Прес-служба Верховної Ради України.

Точка зору

ТИ — НЕ МЕНІ, Я — НЕ ТОБІ,

або Як подолати кризу неплатежів

***З**а чотири роки ринкових перетворень спад виробництва перевищив 60 відсотків, рівень життя за ті самі чотири роки знизився більш як у п'ять разів. 1995 року зростання цін становило не менш як 300 відсотків, спад промислового виробництва — 15 відсотків, у тому числі виробництво товарів споживчого призначення скоротилося на 20 відсотків. До крайньої межі дійшли підприємства паливно-енергетичного, військово-промислового комплексу, машинобудування, хімії, електроніки та інших наукомістких виробництв. Але попри ці очевидні факти, останнім часом, особливо з середини 1995 року, суспільній свідомості настійливо навіюється думка, що стабілізування економічного та фінансового стану в Україні вже розпочалося.*

Приводом для такого оптимізму, як правило, є ось що. По-перше, спад виробництва 1995 року був набагато нижчий, аніж 1994-го: 32 відсотки — 1994-го та 15 — 1995-го року. Порівнявши ці цифри, можна зробити висновок, що нижню точку спаду вже пройдено. Інфляція 1995 року також набагато зменшилася, відтак розпочалося стабілізування національної валюти. Справді, за 1995 рік зростання цін в Україні становило близько 300 відсотків, а курс долара в національній валюті зріс лише на 20 відсотків. Чи це не маленький початок великого стабілізування? Потретє, вперше за всі роки ринкових перетворень нібито вдалося зупинити спад реальної заробітної плати та пенсійного забезпечення: за рік ціни зросли втричі й у стільки ж разів зросла зарплата та пенсії.

Ці світлі риси суворої економічної дійсності спонукали Президента України та главу Кабміну до обачливого оптимізму стосовно перспектив розвитку економіки 1996 року. На їхню думку 1996 року поступово стабілізується економічний та фінансовий стан, долатимуться кризові явища в економіці. Чи це так? Таке запитання цілком закономірне, бо обіцянок стосовно стабілізування протягом 1992—1995 було зроблено чимало. У даному разі не ставимо під сумнів ознаки стабілізації, що розпочалася. Стабілізація економіки 1996 року цілком можлива, але її може бути досягнуто за однієї неодмінної умови: якщо буде подолано і ліквідовано платіжно-розрахункову кризу чи, як її іноді називають, кризу неплатежів.

Що таке платіжно-розрахункова криза, які її наслідки?

Характерне виникнення платіжної кризи. Платіжна криза у більш-менш відчутних розмірах виникла 1992 року разом з лібералізацією цін і переходом на передоплату як основну форму розрахунків за продукцію, що її постачають. Спершу підприємства не сплачували за закуповувану продукцію, бо не надавали цьому значення: всі розрахунки здійснювали банки, які, до того ж, були державні. І ці банки не просто могли, вони зобов'язані були провадити безготівкові розрахунки між постачальниками та споживачами незалежно від їхнього фінансового стану. Якщо у платника на момент платежу не було грошей, йому надавали кредит на тимчасові потреби, і таким чином виникненню ланцюга неплатежів запобігали у самому зародку. Потім, після лібералізування цін і вибуху інфляції рештки грошей, що були на розрахункових рахунках у реальному обчисленні, різко скоротилися. Підприємства вже хотіли б здійснювати платежі з власної ініціативи, але грошей для їхнього здійснення стало хронічно не вистачати.

А які масштаби платіжно-розрахункової кризи та її негативні наслідки?

На жаль, доводиться констатувати, що сама собою платіжна криза не зникне. Про це свідчать такі цифри. На початок 1993 року, коли платіжна криза заявила про себе на повний голос, сума кредиторської заборгованості підприємств і організацій по всій Україні становила близько 15 трильйонів крб. Дуже небагато. До кінця року зросла до 130 трильйонів крб., тобто майже у 10 разів. Теж небагато, якщо врахувати, що за рік ціни зросли більш як у 100 разів. Наприкінці 1994 року загальна сума кредиторської заборгованості зросла до 700 трильйонів крб, до жовтня 1995 року вона зросла до 2,5 квадрильйона крб, на кінець 1995 року становила близько 3,5 квадрильйона крб. Коли в 1996 році збережеться зазначена тенденція, то до середини року кредиторська заборгованість зросте до 7 квадрильйонів, а до кінця року до 14 квадрильйонів крб.

Багато це чи мало? 700 трильйонів крб. на початок 1995 року — це приблизно 20 відсотків від обсягу ВВП 1994 року, 3,5 квадрильйона на кінець 1995 року — це 50 відсотків від обсягу ВВП 1995 року, а 7 квадрильйонів на середину 1996 року — це вже всі 100 відсотків від передбачуваного обсягу ВВП у 1996 році. Та це далеко не все. Водночас збільшується розрив між кредиторською і дебіторською заборгованості — кредиторська злітає до небес, а дебіторська міцно плазує землею. За станом на кінець 1995 року, кредиторська заборгованість приблизно на 50 відсотків перевищувала дебіторську, і цей розрив між «поганою» і «доброю» заборгованістю вже перевалив за квадрильйон крб.

А які негативні наслідки швидкого розгортання платіжно-розрахункової кризи?

Насамперед це розрив і руйнація усталених господарських зв'язків. Коли підприємства-споживачі перестають платити за поставлену продукцію, то природна реакція підприємств-постачальників — припинення поставок — призводить або до нагромадження готової продукції або до згортання виробництва взагалі. Так прямо чи опосередковано платіжно-розрахункова криза стає головним чинником спаду виробництва.

Далі. Платіжно-розрахункова криза породжує два дуже неприємних явища: бартер і відплив грошового капіталу за межі країни. Вважають, що сьогодні 50 відсотків усього обігу коштів відбувається або в натуральній формі або з допомогою готівки. В Одесі були випадки, коли електроенергію оплачували радіально-свердлувальними верстатами, коли працівникам птахофабрик видавали заробітну плату не грошима, а ... пташиним послідом. Щодо відпливу капіталу, то це набуває загрозливих розмірів. За даними російської преси, у Росії протягом 1992—1995 рр. щорічно за кордон відпливало не менш як 25 млрд. доларів, а загальна сума капіталу, що відплив, перевищила 150 млрд. доларів.

Які масштаби в Україні — невідомо, але вони також велетенські. Зворотний бік цього відпливу — доларизація економіки.

Які шляхи подолання платіжно-розрахункової кризи? Зупинімося лише на тому, що може і має зробити безпосередньо НБУ в цьому напрямі, бо ми вважаємо, що у виникненні й швидкому розвитку цієї кризи винний НБУ і лише НБУ. Щоправда, треба застерегти: разом з комерційними банками.

Пропонований захід надзвичайно простий, безневинний і несуперечливий — постійно діюча індексація розрахункових рахунків підприємств і організацій комерційними банками. В яких обсягах? Буде справедливо, якщо в обсязі темпів інфляції з тим розрахунком, аби гроші, які перебувають на розрахункових рахунках, не зазнавали інфляційного знецінення. Проте цілком зрозуміло, що нині це нереально. Отож пропонують здійснювати індексацію розрахункових рахунків в обсязі 50 відсотків від встановленої НБУ ставки рефінансування. Наприклад, ставка рефінансування 90%, індексація розрахункових рахунків 45%. Зважаючи на те, що і подібна ставка виявиться вельми обтяжливою для комерційних банків, НБУ має в свою чергу здійснювати індексацію залишків грошей комерційних банків, які зберігаються на рахунках у фонді регулювання НБУ. В яких обсягах? Це можуть бути ті самі 50% від ставки рефінансування.

До чого може призвести подібний порядок індексації розрахункових рахунків? По-перше, різко може прискоритися нагромадження грошей на розрахункових рахунках. По-друге, встановиться обов'язкова черговість платежів з розрахункового рахунку, мається на увазі, що в першу чергу повинні здійснюватися платежі за товарно-матеріальні цінності та послуги. По-третє, з'явиться можливість установлення індексації кредиторської заборгованості. Наприклад, в обсязі одного відсотка за минулий день прострочення платежу. Нарешті виникає можливість спростити банківське кредитування підприємств і організацій, у тому числі й кредитування потреб, пов'язаних з проведенням безготівкових розрахунків. Зрозуміло, що про деталі можна казати у разі прийняття цієї схеми.

Олександр ЗАЙЦЕВ,
доктор економічних наук, професор;
Віктор КУЧЕРЕНКО,
доктор економічних наук, професор;
Іван ПРОДІУС,
доктор економічних наук, професор;
Володимир КУБЛІКОВ,
кандидат економічних наук;
Борис МОРГУН,
кандидат технічних наук;
Роберт ГАСПАРЯН,
кандидат економічних наук;
Леонід САВЕНКО,
кандидат економічних наук.

ВЕСНА В САРАЄВО

(Початок на 1-й стор.).

З осені минулого року наш підрозділ перебував під егідою ООН (UNPRFOR), а у травні передав естафету своєму наступнику у складі IFOR — Багатонаціональних сил з виконання Дейтонських мирних угод. Відтак проводить цю операцію командування НАТО.

Статус батальйону кардинально змінився, коли він відійшов під оперативний контроль штабу французької бригади «Браво». Напередодні йому довелося витримати нелегкий екзамен — інспекцію представників НАТО, які мали підтвердити «кваліфікацію» підрозділу. Іспит українці витримали гідно. Після входження до IFOR за все платимо самі, насамперед, за продовольство. Його доставляють з України, крім кількох видів продуктів.

Нині Укрбат контролює переміщення військ та важкого озброєння, веде розвідку, забезпечує процес розмінування.

Із завданнями справляється успішно. Командир батальону підполковник Олександр Локота та ще чотири українських офіцери представлені до нагороди Французької Республіки, які вручають іноземцям за тісне та плідне співробітництво з національними Збройними силами.

Відповідальність на службі завжди була характерною рисою українських вояків. Як зазначив командир батальону підполковник Сергій Гатченко, підрозділ буде й надалі гідно презентувати Україну та її Збройні сили у Боснії та Герцеговині.

Валерій КОРОЛЬ,
Олександр КЛИМЕНКО (фото).

Проблема

По-сусідськи, без штучних перепон

ГРУПА народних депутатів різних рівнів, що представляють, з одного боку, парламент Гагауз Єрі (виборний орган гагаузів Молдови), та, з другого, Одеську обласну й задністровські районні Ради України, звернулися до президентів і парламентів двох сусідніх країн з пропозицією про лібералізацію прикордонного режиму.

У своєму листі вони нарікають, що нинішні державні кордони між Україною й Молдовою по живому зачепили долі багатьох людей, які населяють Буджацький край, «де споконвіку мешкають у мирі, дружбі, пов'язані родинними узами болгари й гагаузи, українці й молдовани, росіяни і албанці». Проте віднедавна кордони, пишуть автори звернення, «штучно розділили сім'ї і нації, відірвали дітей від батьків, братів від сестер». Щоб усунути таку несправедливість, а також зміцнювати культурне й економічне співробітництво, розвивати взаємовигідні зв'язки між сусідніми регіонами, депутати пропонують здійснити практичні кроки.

Які саме? Йдеться передусім про те, щоб забезпечити безперешкодне проходження кордону, за поданням паспорта з місцевою пропискою, мешканцям прикордонних районів 50-кілометрової зони України й Молдови. Наступним кроком могло б бути, на думку народних депутатів, скасування митних постів, створення прозорих кордонів. Цьому могли б посприяти економічний союз двох держав або, коли брати вужче, спеціальна економічна зона — Бессарабія, куди увійшли б шість прикордонних районів України та п'ять — Молдови...

Дуже боляче сприймають люди обмеження їхніх можливостей в родинному спілкуванні, добросусідських зв'язках. Під час проведення весняних польових робіт, випало, скажімо, чути таке: ми завжди по-родинному виручали одне одного, ділилися насінням, добривами, запчастинами, нерідко навіть цілі агрегати й загони посилали на підмогу, особливо у жнива, а тепер — зась... Однак, з другого боку, суверенність двох сусідніх держав, з їх власними різнобічними інтересами — теж реальність, з якою не можна не рахуватися. І не так просто, як декотрим здається, можна лібералізувати отой прикордонний режим. Навпаки, на даному етапі є немало прибічників в обох країнах встановлення там суворіших порядків, ніж досі. Бо оті 1200 кілометрів суміжного між Україною та Молдовою кордону дотепер навіть належно не оформлено — процес делімітації та демаркації тут надто затягнувся. І це, на жаль, завдає чималих збитків — економічних, фінансових, правових. Мало не щодня відповідні органи виявляють на україно-молдовському кордоні найрізноманітніші порушення: то контрабандні товари затримують, то наркотики, то злодіїв, що привласнили чуже, сусідське.

Георгій ВОРОТНЮК.

Коментар

2:1 на користь мінітаризації армії

У СВІТЛІ мінімізації Збройних сил України до розумних меж, а саме 350-ти тисяч чоловік, 12 травня вийшов Указ Президента «Про внесення змін в Указ Президента України від 24 лютого 1996 року № 137», а слідом за ним і наказ міністра оборони України щодо армії про «дворазовий дембель». Нині на «гражданку» почнуть повертатися солдати строкової служби, які відслужили два роки, і ті, хто «виконував свій громадянський обов'язок» протягом 18 місяців.

До речі, півторарічну службу було передбачено для українських парубків ще 1992 року в Законі «Про загальну військову повинність». Тоді реформатори вітчизняних ЗС трохи прорахувалися. Адже на той час чисельність «готових до оборони» незалежної держави становила близько 730 тисяч. Поповнювати лави захисників вітчизни планували за рахунок традиційного призовного фонду, а також ставку робили на службовців за контрактом. 1993 року, за райдужними підрахунками, їх очікувалося 50—70 тисяч. На жаль, досі контракти підписали лише близько двох тисяч чоловік. Після такої арифметики наші мілітаристи змушені були регресувати знову до слів шлягера 70-х: «Через две зимы, через две весны отслужу как надо и вернусь». Проте, за словами колишнього начальника Генштабу МО України Василя Лопати, це був тимчасовий, необхідний захід, щоб підтримувати особовий склад на рівні 500 тисяч чоловік.

Згідно з концепцією наступної перебудови армії зараз іде мінімізація особового складу до 350 тисяч. Тому рокування «дембель-новобранець» у розрахунку 2:1 не позначиться на боєздатності цієї силової структури.

Як заявив на брифінгу начальник призову і комплектації Головного організаційно-мобілізаційного управління Генерального штабу ВС України полковник Микола Бойченко, у весняно-літній призов кирзові чоботи одягнуть 80 тисяч новобранців. Це приблизно 14% від усього призовного потенціалу країни. На жаль, далеко не кожний потенційний захисник Вітчизни жадає стати таким на ділі. Поки у верхах активно муштрують тему нової армії, у низах призовники всіляко намагаються уникнути служби. Варіантів багато. Дехто виписується зі своїх квартир і перебуває в бігах. (Не слід забувати, що в «зелених» списках військової комендатури молода людина фігурує до 27 років.) Хтось терміново виїжджає на ПМП за кордон. Менш винахідливі змушені терміново зв'язати себе вузами Гіменея і заводити потомство. У інших юнаків саме в призовному віці несподівано знаходять цілий букет хвороб.. Словом, призовна кампан нагадує клуб веселих і винахідли.

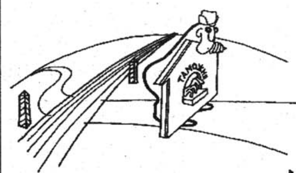
Утім, нинішнім призовникам, можна сказати, пощастило. По-перше, в армії на них чекає тризразова солдатська каша і грошове забезпечення — до мільйона карбованців на місяць. Зазначимо, що далеко не кожний студент має змогу на «гражданці» так часто їсти... По-друге, в казармах нині стане вільніше і невдовзі відійдуть у минуле легендарні двоярусні солдатські ліжка. Та й хочеться вірити, що локальні спалахи нестатутних відносин погаснуть — адже відразу два потоки «дідусів» повернуться до мирного життя.

Ольга ВАУЛІНА.

ВИ ПЕРЕТИНАЄТЕ КОРДОН...

ЗДАЄТЬСЯ, мешканці Львівщини, які часто їздять до Польщі, мали б добре вивчити свої права й обов'язки, коли перетинають кордон, і пам'ятати про митний контроль, який є у всіх державах і чинний для всіх громадян. Однак дедалі частіше вони намагаються приховувати незадекларовану валюту.

Згідно з новими митними правилами, можна провозити до тисячі доларів США без підтверджувальних документів і до двох тисяч — з довідкою банку. Однак спокуса взяти з собою більше і перехована бере гору. Статистика свідчить, що в середньому впродовж одного тижня на україно-польському кордоні митники затримують незадекларованих близько 30 тисяч доларів США, 3,5 тисячі німецьких марок, 14,5 мільйона польських злотих. Днями одна з пасажирок спробувала перевезти 19 тисяч доларів США у колготках, однак волинські митники розпізнали її схован.

А один молодик, повертаючись із США до Львова, мав із собою у конвертах 4 тисячі 600 доларів США. Грошові презенти від родичів з діаспори було незадекларовано, однак молодика зауваження митників не дуже схвилювало.

«Подумаєш! Ви мене позбавили зайвого клопоту, не доведеться розносити конверти по хатах». В Україну можна без документального підтвердження ввезти іноземну валюту в еквіваленті до 10 тисяч доларів США, але обов'язкове її декларування і на в'їзд, і на виїзд. Навіть 50 тисяч доларів США дозволено ввозити в Україну, але за умови мати відповідні документи, які свідчитимуть про джерела надходження валюти (дарчі, рахунки банку, заповіт тощо).

Сьогодні нові митні правила спрямовані на те, щоб захистити український ринок від ввезення імпортних товарів. Кожний громадянин може ввезти в Україну скільки завгодно товару, але якщо сума перевищує 200 екю (250 доларів США), він обкладається податком на добавлену вартість.

Особливий попит за кордоном мають музичні інструменти, картини, ікони, предмети антикваріату. Якщо ці речі придбано в магазині, треба мати товарний чек. А якщо з рук, потрібний дозвіл місцевого управління культури на вивезення цих речей з України. Наркотики, зброя, валюта, сильнодійні вибухові речовини, коштовне каміння, золото заборонено вивозити з України, і контрабандисти добре це знають. Нещодавно волинські митники в потязі Варшава-Дніпропетровськ знайшли 14 імпортних газових пістолетів, на Мостиській митниці у схові вагону — 23,5 тисячі доларів США, в потягу Київ-Хелм — 6 ікон. Власників не знайшли, бо вони були добре обізнані з митними правилами.

Лариса МАРЧУК,
керівник прес-центру Західного територіального митного управління.

Сер Джон Гулден: ЗЄС і Україна — важливі партнери в Європі

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ, яка нині головує в Західноєвропейському Союзі (ЗЄС), має тривалу історію відносин з цією інституцією, бо була одним з її засновників, а штаб-квартира ЗЄС протягом 40 років містилася в Лондоні.

Під час свого головування в ЗЄС у першому півріччі цього року Британія проводить дуже активну роботу. Ключовим її елементом є зусилля щодо розвитку зв'язків ЗЄС зі Східною Європою і, зокрема, з Україною.

Саме в цьому контексті 23 — 24 травня відбудеться візит до Києва постійного представника Великобританії при ЗЄС сера Джона Гулдена. У пропонованій статті він розповідає про засади, на яких грунтується головування Великобританії в ЗЄС та висловлює свою точку зору на майбутнє цієї організації.

Міцній, Україно!

Мій візит до Києва є важливим внеском у реалізацію одного з пріоритетів головування Великобританії в ЗЄС. Ми хотіли б ще раз підтвердити позитивну роль, яку відіграє цей союз у поширенні стабільності в Центральній та Східній Європі.

Всі 27 держав ЗЄС визнають, що вони надзвичайно заінтересовані у стабільній, територіально цілісній, незалежній, економічно розвинутій Україні. На зустрічі Ради міністрів ЗЄС, що відбулася 7 травня в Бірмінгемі, Великобританія вітала нещодавні кроки, спрямовані на розвиток відносин з Україною, яка розглядається як важливий європейський партнер ЗЄС.

Нашою відправною точкою є рамки, встановлені Постійною радою ЗЄС з 1995 р., які визначають спільні інтереси ЗЄС та України, консультації посла України в Брюсселі, генерального секретаря ЗЄС та постійного представника головуючої в ЗЄС країни.

Консультації надають Україні можливість привносити свої погляди в дискусії в ЗЄС та бути повністю поінформованою про його роботу.

Інститут ЗЄС, який є дослідним закладом організації, також встановлює зв'язок зі своїми українськими колегами. Асамблея ЗЄС, що є автономним парламентським органом, самостійно здійснила кроки для встановлення відносин з Верховною Радою. У Бірмінгемі міністри ЗЄС вітали згоду Президента України Леоніда Кучми виступити на засіданні Асамблеї ЗЄС під час її червневої сесії.

Головні вимоги

Головною метою головування Великобританії є сприяння досягненню таких домовленостей у галузі європейської оборони та безпеки, на яку могли б покластися наші громадяни. А для такої мети вони мають бути надійними та практичними і відповідати реальним вимогам безпеки у майбутньому.

Які ж ці вимоги?

Я бачу їх три. По-перше, це — необхідність підтримки спроможності захистити себе та зберегти єдність Атлантичної спільноти. Колективна оборона, яка здійснюється НАТО, залишається найкращим засобом для досягнення цих цілей.

По-друге, — створення єдиної та вільної Європи. Це означає розширення на схід зони стабільності та добробуту, що ми, у Західній Європі, протягом тривалого часу сприймали як нормальне і природне явище.

По-третє, — поширення стабільності як у регіоні, так і в цілому світі.

Ці три ключові завдання становлять відповідальну програму роботи. Які ж механізми слід розробити для реалізації цих завдань?

НАТО та американська присутність в Європі залишаються наріжним каменем спільної безпеки. Ми маємо підтримувати силу альянсу як задля функціонування системи колективної безпеки, так і для проведення таких операцій, як втілення мирної угоди в Боснії та Герцеговині, що можливо лише завдяки участі збройних сил США та європейських країн. До того ж, альянс набуде нової сили завдяки рішенню Франції більш активно співпрацювати в рамках адаптованого НАТО.

Альянс також відіграє життєво важливу роль у процесі розширення зони стабільності на схід. У цьому контексті реалізація програми «Партнерство заради миру» є великим успіхом. Україна відіграє конструктивну роль у цій програмі, здійснюючи широкомасштабну діяльність в її рамках. Це сприятиме полегшенню взаємодії та співпраці між українськими збройними силами та збройними силами НАТО.

НАТО чітко заявило про свій намір розширюватися. Це означає надзвичайно великі нові зобов'язання як для нових членів, так і для самого альянсу, адже НАТО є політичним і військовим союзом, а не дискусійним клубом. Він не охопить усі країни і не відповідатиме усім потребам безпеки. Тут Україна перебуває в унікальному становищі.

Таким чином цей процес розширення має проходити повільно, як один із засобів будівництва більшої та безпечнішої Європи, якої ми прагнемо. Розширення відбудеться, але не для того, щоб загрожувати будь-кому. Ми бажаємо, щоб розширення відбувалося разом із наполегливим продовженням «Партнерства заради миру» та поглибленням особливого партнерства з Україною та Росією.

Нова роль НАТО та ЗЄС

Нова стратегічна ситуація ставить нові вимоги та несе нові загрози. Наші збройні сили мають у майбутньому використовуватися для запобігання виникненню напруженості, що може перерости у війну, або підтримування миру під час вирішення конфлікту політичним шляхом, або для захисту гуманітарної допомоги, яка має підтримати життя людей та їхні надії. Вони, можливо, виконуватимуть ці завдання разом з їхніми колегами з інших країн. Події в колишній Югославії є найкращою ілюстрацією цього.

НАТО відіграватиме роль у багатьох цих сферах. Проте ми не можемо і не повинні чекати, щоб лише НАТО відповідним чином реагувало в усіх подібних випадках. Може, наприклад, виникнути криза, у якій з багатьох причин інтереси Європи переважатимуть над інтересами американських союзників. Час від часу Європа може взяти тягар на себе, запровадивши самостійно такі операції.

ЗЄС є надзвичайно кваліфікованою для запровадження політичного контролю над європейськими операціями: її робочі зв'язки з НАТО дозволять повністю реалізувати можливості Європи, а також досвід командних структур альянсу.

Оперативні пріоритети

На оперативному рівні ми прискорили роботу у сфері стратегічних авіаперевезень, запропоновували надати деякі морські навчальні об'єкти країн ЗЄС.

Ключовою метою є заснування Ситуаційного центру, який здійснюватиме моніторинг операцій ЗЄС та підтримуватиме вироблення рішень. Ситуаційний центр має також збирати інформацію про розвиток операцій ЗЄС та швидко передавати країнам—членам Ради ЗЄС.

Країни ЗЄС погодилися в 1994 р., що союз буде засобом посилення європейського внеску до НАТО. Успіх операцій під керівництвом європейських країн значною мірою залежатиме від того, наскільки ЗЄС зможе використати можливості і засоби НАТО.

ЗЄС є також оборонним компонентом Європейського Союзу. ЄС має потужні політичні та економічні інструменти забезпечення безпеки в Європі та навколо неї.

Така сучасна програма діяльності ЗЄС. Вона складна і не може бути втілена у життя лише через декларації та рішення Ради міністрів. ЗЄС не претендує на роль одного з центральних елементів архітектури європейської безпеки. Але він відіграє цінну та потенційно важливу роль як сполучна ланка між НАТО та ЄС, а також як міст між Західною та Центральною і Східною Європою. Ось чому всі країни ЗЄС вітають досягнутий прогрес у розвитку відносин між Україною та ЗЄС.

Хроніка. Факти. Події

● *Алмати*

У Співдружності немає місця монополії

Чергове засідання Міждержавної ради з антимонопольної політики країн СНД відкрилося в столиці Казахстану. На форумі, який продовжиться до 25 травня, буде розглянуто комплекс питань, що стосуються взаємодії на базі Договору про проведення узгодженої антимонопольної політики, підписаного в Ашхабаді в грудні 1993 року.

● *Рим*

Переговори з європейцями

Учора міністр закордонних справ України Геннадій Удовенко відбув до Рима, де пройде його зустріч з міністрами закордонних справ «Трійки ЄС» (Італія, Франція, Іспанія). Нинішня зустріч глав зовнішньополітичних відомств України та «Трійки ЄС» буде вже третьою у рамках діалогу, що носить регулярний характер.

● *Париж*

Франція пам'ятає наших героїв

На запрошення мерії та Асоціації колишніх учасників війни 1939—1945 років і Руху Опору посол України у Франції Юрій Кочубей відвідав місто Кусольор на півночі Франції, де взяв участь в урочистій церемонії вручення бойової нагороди учасниці антифашистського підпілля Марсель П'Єррар-Саро. Вона була зв'язківкою в партизанському загоні, до якого входила група втікачів з нацистського полону на чолі з українцем Василем Пориком, майбутнім Героєм Радянського Союзу.

● *Нью-Йорк*

Двадцять років за гратами?

У Нью-Йорку в окружному федеральному суді Брукліна розпочався процес по справі відомого російського кримінального авторитета В'ячеслава Іванькова за прізвиськом «Япончик», обвинуваченого у вимаганні. Якщо «хрещеному батькові» російської мафії в Америці буде винесено обвинувальний вирок, то йому загрожує до 20 років тюремного ув'язнення.

● *Белград*

Не заважайте, і будете помиреними

Верховний представник ООН з координації цивільних аспектів мирної угоди по Боснії та Герцеговині Карл Більдт згодний співробітничати з віце-президентом Сербської Республіки Біляною Плавшич, проте за умови, що сам президент Радован Караджич «більше не буде втручатися» в питання реалізації Дейтонских угод.

● *Тирана*

Під пильним поглядом демократів

Європейська спілка і США заявили про готовність забезпечити спостереження за ходом намічених в Албанії на 26 травня парламентських виборів.

● *Віндхук*

Соціалізм Африці не загрожує

Допомога Китаю Африці не носить політичного характеру, заявив голова КНР Цзян Цземінь після завершення триденного офіційного візиту в Намібію. Ця країна стала п'ятою зупинкою китайського лідера в його турне по «чорному континенту» після Єгипту, Ефіопії, Кенії та Малі.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Час патріархів минув?

ЗА ДВА місяці в світі на одну передвиборну кампанію стане більше. Цього разу виборюватимуть право обійняти посаду Генерального секретаря ООН, яку нині обіймає Бутрос Бутрос Галі. І, схоже, без бою він своє крісло не залишить...

Сімдесятитрирічний єгиптянин поки що офіційно не оголосив про намір балотуватися на повторний строк, але дав це зрозуміти. Нещодавно він відвідав Москву і виступав перед главами держав — членів СНД цілих двадцять хвилин. Вказую час не без іронії, оскільки про зайнятість Бутроса Галі ходять легенди. Кажуть, що більшість його офіційних зустрічей триває... 45, 90 або 120 секунд через «надзвичайну завантаженість».

У цьому є щось комічне, оскільки всю ту роботу в ООН, яка не дає Бутросу Галі й угору глянути, самі члени організації оцінюють невисоко. Про літнього єгиптянина говорять далеко не похвальні слова: «Ми ніколи не мали справжнього секретаря», «Генсек ООН має бути здібним дипломатом, активним лідером і далекоглядним стратегом. Бутросу Галі більш удається третя роль, аніж перші дві». А колишній прем'єр Швеції Інгвар КарлСсон, кажучи про глибоку економічну кризу в ООН, взагалі назвав Бутроса Галі «першим у світі жебрацьким прохачем».

Міжнародна політика, стверджують «розгнівані нації», давно вже не твориться під крилом ООН. Час відкинути патріархальні устої разом з патріархами. Навіть якщо це означатиме... встановлення матріархату: більшість держав підтримує ідею обрати генсеком жінку.

Про кого говорять

На знімку: Генеральний Секретар ООН Бутрос Бутрос Галі був радий зустрітися у Москві з Президентом України Леонідом Кучмою.

Фото Анатолія БОВТА (Укрінформ).

Україна має майже п'ятирічний досвід організації державної влади. Спочатку на момент і внаслідок розпаду СРСР та скасування державної тиранії компартії країна набула структури «парламентської диктатури». Тоді 1991 року українська Верховна Рада визначала склад і функції уряду, розробляла його програму діяльності й диктувала способи її поточного виконання.

РЕАЛЬНОСТІ ВИБОРУ КОНСТИТУЦІЙНОГО УСТРОЮ ВЛАДИ

Слабкість виконавчої влади обумовлювалася і цілковитою адміністративною незалежністю від центрального уряду територіальних органів влади — обласних і районних Рад та їхніх виконавчих комітетів. «Допущено руйнування виконавчої вертикалі», — постійно повторював Прем'єр-міністр незалежної України В. Фокін.

Для виправлення становища саме тоді у надрах Верховної Ради з'явився план заснування інституту президентства. Л. Кравчук, посівши відповідний пост, спробував посилити виконавчу гілку влади і 1992 року ввів власну вертикаль: створив президентський «уряд» (він назвав його Думою) і територіальні адміністрації на чолі зі своїми представниками в областях, районах, містах і селах. Зазначимо, що залишалися діючими і Кабінет міністрів і місцеві Ради з виконкомами. Офіційний уряд, перебуваючи в підпорядкуванні у парламента, водночас зазнавав смикань і відщипування небажаних елементів з боку Президента та Думи. На місцях президентські адміністрації, що поступово посилюються, відривали владні функції у виконкомів, Рад і виник конфлікт між представниками Президента і Радами. Така чехарда на всіх рівнях не могла не деморалізувати і паралізувати систему влади в державі.

Щоб подолати розвал, що насувався, у знову призначеного в жовтні 1992 року Прем'єр-міністра Л. Кучми народився сміливий і деякою мірою відчайдушний план. Для виходу з політичного та економічного глухого кута він вирішив відокремитися від різночинної та мітингової Верховної Ради того скликання, а водночас і від непередбачених дій Президента та Думи. Новий прем'єр взяв на себе тягар і законодавчих, і виконавчих повноважень, переключив на себе права змінювати структуру і статус органів Кабміну. Проте здійснити цей план за допомогою старого апарату, за цейтнотних умов 6-місячного терміну особливих повноважень, без змоги впливати на неурядові структури, за негласної протидії адміністрації Президента і його представників на місцях виявилося неможливо.

Мало негативні наслідки і виконання урядом невластивих йому функцій: знизилася організаційно-розпорядча активність міністерств і відомств, а ілюзія всевладдя підштовхнула окремих урядовців до зневажання законності. Для затикання дірок почав рости відомчий апарат, система центральної влади вийшла з-під контролю Прем'єра. Обласні адміністрації та виконкоми йому не підлягали — вертикаль виходила з одного джерела, а влада — з іншого. Уявний абсолютизм влади Кабміну був надто умовний, а плутанина у державній системі — цілковита. Напевно, це одна з головних причин того, що у часи Леоніда Макаровича Конституцію України так і не було прийнято.

За часів попереднього Президента України структура влади зазнала ще однієї зміни. Верховна Рада попереднього скликання, прийнявши Закон про вибори у 1994 році, відновила радянську систему місцевих органів, ліквідувавши президентські адміністрації, з одним уточненням: у регіонах перших осіб на всіх рівнях — від села до області — було обрано прямим голосуванням мешканців. Внаслідок цього було усунено дублювання виконавчих функцій, проте обласну владу знову відірвали від держави.

Нову стадію реконструкції влади розпочато 1995 року. Згідно з Конституційною угодою Президент України Л. Кучма спробував реально розділити законодавчу і виконавчу владу, досягти ефективності роботи уряду, здійснити наскрізне виконання рішень на всіх рівнях управління.

Політичні реформи Президента дозволили: 1) надати Верховній Раді змогу займатися прямими обов'язками, а не дріб'язково опікати уряд; 2) виключити дублювання і суперечність між Президентом та Кабінетом міністрів; 3) починати повертати обласні виконавчі органи до державної системи влади.

Як бачимо, Україна пережила вже три різновиди побудови вісі від Президента до місцевих органів: 1) Президент не має адміністративно-розпорядчих прав щодо обласних органів влади (1991, 1994—1996 рр.); 2) Президент має такі права (1992—1994 рр.); 3) змішаний варіант — своїми представниками він керує, а виконкомами місцевих Рад — ні (1992 р.). У всіх випадках уряд відірвано від місцевих виконавчих органів (за винятком правоохоронної і податково-бюджетної систем). Характерне для всіх схем було також підлеглість Рад міст, сіл, селищ та інших населених пунктів районному й обласному керівництву, їхня залежність від останніх, відсутність за цієї причини реального місцевого самоврядування.

> ***У НАШОМУ багажі також три варіанти взаємодії законодавчої та виконавчої влад: 1) Верховна Рада активно втручається у роботу Кабінету міністрів (1991-1992 рр.); 2) Кабінет міністрів не залежить від депутатів, але контролюється Президентом (1995—1996 рр.); 3) Кабінет міністрів не залежить від Президента і об'єднує законодавчі і виконавчі функції (6 місяців 1991—1993 рр.).***

У проекті Конституції, розробленому Конституційною комісією і обговорюваному сьогодні у парламенті, знову бачимо сумніви і паліативи у побудові структури влади, властиві недалекому минулому. Знову відновлюють механізм призначення Прем'єр-міністра (а отже і всього уряду) і Президентом, і Верховною Радою. Причому за проектом Конституції Президент підписує і «подає» (?) до нижньої палати парламенту проект бюджету і звіт про бюджет, а фактично розпоряджається бюджетом («виконує» його) Прем'єр-міністр. Дуалізм зберігається під час видання указів і актів Президента й уряду. Знову дублюються власні повноваження і їхня бюджетна та майнова засади на рівні областей і районів: Президент формує тут державні адміністрації, а відповідні Ради матимуть у власному розпорядженні виконавчі органи. Практично тотожні й функції цих паралельних виконавчих ланцюгів. На жаль, такі суперечності поки що не знаходять розв'язання і під час обговорення проекту Конституції у Верховній Раді. Члени парламенту бажають самі мати владу над Кабінетом міністрів (чого, проте, і слід було чекати). Вони підносять Кабмін у ранг вищого органу виконавчої влади (тоді яку саме гілку влади представляє Президент?). Є пропозиція відновити незалежний від центру статус регіональних суб'єктів (але у нас не федеральний устрій з самодостатніми територіями), та водночас — не допустити представництва областей і Автономної Республіки Крим у парламенті — до цього веде депутатська відмова від заснування верхньої його палати.

Можна констатувати, що це не ті удосконалення, які дадуть рівноважний і управлінський результативний стан структури влади в Україні.

Владу потрібно будувати, виходячи з ряду базових критеріїв, серед яких особливе місце займають критерії демократичності, консолідованості влади і технологічності її виконання. Демократичність визначається прямотою і безпосередністю впливу народу на тих, хто одержує владу в свої руки. Консолідованість — спільною спрямованістю всієї сукупності органів влади на досягнення єдиного загальнонаціонального результату. Технологічність виконання або технологічність системи керування — входженням керуючого органу до самої системи як її внутрішнього, а не зовнішнього елементу.

Коли накласти ці принципи на структуру державної влади в Україні, то вийде наступне.

Демократичність виконавчої влади буде вищою, якщо її очолюватиме особа безпосередньо обрана народом — Президент, а не опосередковано: народ обирає депутатів, а ті — Прем'єр-міністра. Нам необхідно, щоб глава влади задовольняв потреби депутатів чи всього суспільства? Той самий ступінь демократичності має бути реалізовано і на місцевому рівні — прямим обранням мерів (голів Рад) міст, сіл та інших населених пунктів, їх відносною незалежністю від загальнодержавних органів.

Консолідованість влади досягається через підпорядкованість органів прийняття рішень єдиному центрові влади і розпорядження останнім витратами спільного бюджету. Досі ми маємо трьохрівневу систему незалежних влад: місцевої, обласної і центральної. Хоча ми мали можливість переконатися, що за наших умов самостійність обласної влади (з власними податками, бюджетом, земельними володіннями, об'єктами обласної власності, представницькими і виконавчими органами) не посилює, а послаблює загальнодержавну систему. І водночас обласні протекторати відірвані від потреб населення окремих пунктів і вони практично розчавили місцеве самоврядування. Це видно з відомих конфліктів у Харківській, Одеській, Донецькій, Вінницькій, Луганській, інших областях. Тому область не може належати до когорти одиниць самоврядування. Така модель могла б діяти лише за радянських часів, коли була партійна владна вертикаль і галузеві міністерства, що об'єднують усю господарчу систему зверху донизу.

> ***ЩОБ ДОСЯГТИ бажаної консолідації, слід, в першу чергу, відокремити державні структури від місцевого самоврядування.***

Останнє на рівні сіл, міст та інших населених пунктів має спиратися на власні бюджети, земельні ділянки, об'єкти комунальної власності, представницькі і виконавчі органи і бути консолідованим таким чином, щоб не виникали автономні органи влади всередині них (наприклад, Ради районів міст). У сільськогосподарських районах сільські Ради (через їхню низьку достатність) матимуть і права, і можливості асоціюватися у районні самоврядні структури.

Обласний рівень має органічно увійти до загальнодержавної системи. Для цього обласні адміністрації мають стати продовженням центрального апарату, мати спільний з ним бюджет, очолюватися губернаторами, які затверджуються Президентом. Вони не підпорядковуватимуться обласним депутатам (такі не потрібні — вони не законодавці, закони приймаються українським парламентом) і проводитимуть на відповідній території фінансово-економічну, соціальну, антимонопольну, правову політику держави, розпоряджаючись відповідною частиною земельного держфонду, державласності і держбюджету. У такій системі обласне керівництво має бути суттєво посилене за рахунок передавання йому частини функцій державного

керування (децентралізація прийняття комплексних міжгалузевих рішень на відповідній території). Це лише зміцнить загальнодержавну владу.

Консолідованість державної влади серйозно посилиться з формуванням і функціонуванням верхньої палати парламенту, яка стане органом, що реалізує інтереси областей України і Автономної Республіки Крим. Саме за цих умов стає очевидною непотрібність обласних Рад, які приймають свої «обласні закони» і обласні бюджети. Це шлях до інтеграції українських земель у єдину державу, на відміну від однопалатного парламенту, який підштовхує регіони до самостійності, а країну — до федералізації.

Технологічність системи керування потребує, щоб глава державної влади (Президент України) не був зовнішньою силою відносно до центрального її органу — Кабінету міністрів, а структури останнього не були незалежними від Президента. Мають існувати організаційні форми поєднання влади Президента і відповідних функціональних органів уряду. Так само і Прем'єр-міністр, і оточуючий його апарат Кабміну не можуть ззовні тиснути на автономні відомства, як це відбувається в окремих випадках зараз. А окремі міністерства, Фонд державного майна, Антимонопольний комітет не повинні працювати у відриві від профільних відділень і управлінь обласних адміністрацій, звертаючись до них лише через главу адміністрації.

У таких нетехнологічних системах інформація, яка надходить ззовні (навіть з найвищих інстанцій), коригується під своїм кутом зору, з урахуванням власних пріоритетів, а зовнішні вказівки виконують неповно, часто із запізненням, контроль виконання утруднений і малоефективний.

Отже, потрібні не лише позначення й підпорядкованість органів виконавчої влади у державі, але й законодавче встановлення їхнього статусу, засобів формування, механізмів реалізації владних повноважень. І слід керуватися не примарними суб'єктивними вигодами сьогоднішніх депутатів або чиновників, а інтересами майбутнього.

Українців відрізняє прагнення все спробувати на власній шкірі. Ми не довіряємо чужому досвіду, отриманому на чужих помилках. Але ми вже накопичили достатньо і власних помилок, щоб прийняти продумані конституційні рішення.

Володимир ЛАНОВИЙ,
народний депутат України.

MEGA TRADE IDEAS

Мне нужен надежный персональный компьютер с большими возможностями и по доступной цене.

Решение от IBM

Великолепное соотношение цены и производительности

Серия PC 300

- Процессоры от 486 DX4-100 до Pentium Pro -160 МГц.
- 128Кб L2 cache (до 256Кб).
- Системная шина PCI/ISA.
- Объем памяти - 8 Мб (70 нс) наращиваемый до 128 Мб.
- Видеоадаптер S3 Trio 64 на PCI с ускорителем, до 2 Mb DRAM.
- Диск от 540 Мб (12 мс) до 1.2 Гб.
- SVGA монитор IBM G41, 14", 0.28.
- Средства управления энергосбережением соответствуют стандарту Energy Star.
- Поддержка стандартов Plug&Play и DMI.
- Предустановленное программное обеспечение: IBM PC DOS 6.3/ 7.0, Microsoft Windows 3.1, пакет контроля и диагностики Easy Tools.

Если Вы хотите иметь в распоряжении новейшую технологию... но при этом по разумной цене... подумайте насчет IBM PC 300. Нужен ли Вам автономный компьютер или целая локальная сеть - PC 300 обеспечит быстродействие и набор функциональных возможностей, необходимые для любых прикладных программ. Кроме того, эти компьютеры можно легко модернизировать с помощью перепрограммируемой системы Flash BIOS. И что очень важно, серия PC 300 сконструирована с учетом наистрожайших мировых эргономических стандартов, проходит тщательное тестирование IBM и имеет 3-х летнюю гарантию. Эта система прослужит Вам долгие годы.

Бизнес-партнеры IBM: ■ Киев, ***EuroNet***, (044) 294 9461 ■ Киев, ***Эй-Эн-Ти***, (044) 276 0195 ■ Киев, ***AMS***, (044) 441 6710 ■ Киев, ***INCH***, (044) 417 7294 ■ Днепропетровск, ***Днепро-Техноцентр***, (0562) 42 2634 ■ Львов, ***Senta Service***, (0322) 72 9934 ■ Львов, ***Информационные Системы***, (0322) 72 8663 ■ Харьков, ***АРГУС***, (0572) 90 0078 ■ Сумы, ***Навигатор***, (0542) 36 2361 ■ Одесса, ***StatusPro***, (0482) 28 3520 ■ Черкассы, ***Universal Company***, (0472) 62 1250 ■ Херсон, ***АСМ***, (05522) 48 215

Официальный дистрибьютор IBM в Украине.
Тел.: (044) 21949 43 /44/45
Факс: 48429 87

MTI
THE GLOBAL QUALITY COMPANY

IBM является зарегистрированной торговой маркой International Business Machines Corporation.

БУМАГА, НА КОТОРОЙ МОЖНО ВЕСТИ ДЕЛА И ПЕЧАТАТЬ

A-4 A-3 A-2 A-1

Офисные и типографские форматы из финского и российского сырья для дилеров и потребителей по ВЫГОДНЫМ ЦЕНАМ

Тел./факс: 494-8385

Кондитерские изделия оптом и мелким оптом со складов в Киеве:

конфеты, печенье, вафли, карамель, шоколад, батончики, холодок, жвачки...
Тел./факс (044) 290-02-03.

Новый автомобильный рынок в Литве

(Вильнюс, Гарюнай).

Ежедневно, кроме понедельника. Оформление документов.

По вторникам — летняя распродажа.

Тел. (8-10-3702) 72-33-54,
факс (8-10-3702) 72-25-77.

Усі, хто бажає експонувати обладання для переробки сільськогосподарської продукції запрошуються прийняти участь в

IV Українській національній спеціалізованій виставці

" ПРОДМАШ' 96 "

Організатор:
Міністерство машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії України за участю Міністерства сільського господарства і продовольства, Державного комітету України по харчовій промисловості та Національного виставочного центру

яка відбудеться 15-19 жовтня 1996 року в Національному виставочному центрі

Українська Асоціація продовольчого машинобудування "ПРОМА"

Додаткова інформація та умови участі за адресою:

254112, м.Київ, вул.Дегтярівська, 48
Тел./факс : (044) 213-7721, 213-8173, 213-8660.

Оголошується відкрита підписка на акції відкритого акціонерного товариства «Майстри»

Предметом діяльності товариства є видавнича діяльність, надання рекламних послуг та переробка паперу.

Засновниками ВАТ — є фізичні та юридичні особи.

Установчі збори відбудуться 10 червня 1996 року.

Статутний фонд товариства складається з 1000 простих іменних акцій номінальною вартістю 2000000 карбованців кожна на загальну суму 2000000000 карбованців.

Передплата акцій проводиться з 3 червня по 8 червня 1996 року.

Внески у грошовій формі розміром не менш як 50% від номінальної вартості вносити на р/р 2467655 в ЦОУ АКБ «Україна», МФО 300603.

Довідки за телефонами: (044) 553-25-44, 483-07-94.

Вниманию руководителей предприятий, предпринимателей, бизнесменов, юристов!

Продолжается подписка на II полугодие 1996 года на ежемесячный двуязычный хозяйственно-правовой журнал

«Предпринимательство, хозяйство и право».

Юридическая информация, в полном объеме сконцентрированная в одном журнале, поможет вам правильно принять решение. Оформите подписку до 10 июня в любом почтовом отделении связи Украины и ваше решение будет правильным!

Во II полугодии журнал распространяется только по подписке!

Подписные индексы: на русском языке —74576, на украинском — 74582.

Украинский Дом экономических и научно-технических знаний при активном участии ведущих специалистов Фонда госимущества Украины, а также других отечественных и зарубежных экспертов-консультантов проводит в Киеве следующие семинары-практикумы:

6-7 июня «Законодательная база, методика, технология и особенности приватизации госсобственности в 1996 г.»

20-21 июня «Меры по оказанию помощи приватизированным предприятиям и их постприватизационная поддержка»

27-28 июня «Проблемы оценки земель сельскохозяйственного назначения и населенных пунктов»

Участники семинаров обеспечиваются комплектами новых документов.

Телефоны оргкомитета: (044) 224-80-09, 224-70-43, факс 224-25-12.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) порушив справу № 4-3-17 Б про банкрутство малого приватного підприємства «Автосервіс—Ричаг» (юридична адреса: Донецька область, Слов'янськ, вул. Урицького, 65), розрахунковий рахунок 609502 в Агропромбанку «Україна» Слов'янська, МФО 334572 код 21951550.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймати-муть протягом місяця зі дня опублікування цього оголошення.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПРЕДЛАГАЕТ

ТРУБЫ

магистральных трубопроводов
∅ 159, 219, 273, 325, 426 мм по ГОСТу 10705, 20295, 8732 стенкой 4,5 — 10 мм ст 3-20 СП, ПС.
ТЕЛ. (0562) 42-60-43.

Реализуем станки металлорежущие:

токарный 1 К62 (кап/рем) — 650 млн. крб.; другие.
Гарантийные обязательства.
Тел./факс (044) 462-51-07.

У номер

● *Київ*

Падає. Але не так

За чотири місяці поточного року в Україні значно сповільнився спад промислового виробництва. Він склав 2,5 відсотка проти 12,7 відсотка за аналогічний період 1995 року. Про це повідомив помічник Президента України Валерій Литвицький, виступаючи на українсько-німецькому фінансовому симпозіумі в Києві.

У квітні помітне зростання виробництва в розмірі 0,6 відсотка у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, сказав він. В той самий час, за словами В.Литвицького, якщо в таких галузях, як металургія, почалось відновлення виробництва, в легкій промисловості спад триває, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

● *Сімферополь*

Ключ до взаємовідносин

Днями голова меджлісу кримськотатарського народу Мустафа Джемілєв повернувся з Туреччини, де перебував з тижневим офіційним візитом. За словами Джемілєва, Туреччина добре ставиться до України і підтримує її практично в усьому, а Президент Туреччини Сулейман Демірель наголосив на тому, що «кримські татари — це ключ до взаємовідносин України і Туреччини».

● *Чернігів*

Наробив лиха буревій

Чимало шкоди завдав буревій, який бушував 20 травня на Придесенні. У Щорському, Сосницькому, Коропському, Корюківському та інших районах і селах за якихось 7-8 хвилин він позривав дахи, повиривав з корінням дерева, пошкодив лінії електропередач і телефонного зв'язку. Нині в області працюють оперативні штаби з ліквідації наслідків стихійного лиха.

● *Одеса*

Не у семи няньок...

...А в Дитячому лікувально-діагностичному центрі, який відкрито в Одесі, зможе віднині одержувати медичну допомогу малеча з міст і сіл області та з інших регіонів України. Цей заклад справді унікальний за оснащеністю — тут діють гематологічна, біохімічна, імуноферментного аналізу, з моніторингу лікарських засобів, молекулярно-генетична та інші лабораторії з повним набором необхідних приладів та препаратів. До роботи у центрі залучено кращих медиків міста.

● *Тернопіль*

Позаду — віки, попереду — юність

За тридцять кілометрів від Тернополя причаїлося під весняними шатами Поділля невеличке містечко Збараж. Нинішнього року йому виповнюється 785 років. Про ратні подвиги національних героїв під стінами Збаража йшлося у доповідях краєзнавців, істориків на науковій конференції, зорганізованій головою міськради Ростиславом Біликом та головою райдержадміністрації Степаном Біскупом. Вони відкрили всерайонне святкування 785-річчя Збаража, поєднавши це дійство із Днем міста.

Дефіцит

Землі нема й невідомо, чи буде

На клопотання Миргородського міськвиконкому цього року Гаркушинська сільська Рада виділила місту під городи 30 га орної землі. Нині у користуванні миргородців у місті і за його межами близько 2 тисяч га. Як свідчить статистика, більш як 20 тисяч миргородців, тобто майже кожен третій житель міста, користуються присадибною, садово-городньою чи городньою ділянкою. Проте земельна проблема для Миргорода залишається досить гострою. Варто сказати, що лише в черзі на отримання земельних ділянок під індивідуальне будівництво перебувають близько 700 миргородців. Ще десь 500 мешканців бажають мати садово-городні ділянки.

Вільної землі у місті нема, тому міська влада звернулася до сільських Рад навколишніх сіл з проханням виділити землю. Та в більшості КСП, які сьогодні є головним землекористувачем, вже пройшли розпаювання і виділення землі видається місту дуже проблематичне. А втім забезпечення городян землею — це не лише місцева проблема. Отож, шляхи для її розв'язання потрібно шукати на загальнодержавному рівні.

Віктор КОЗОРІЗ.
Полтавська область.
Фото Олекси ВАЩЕНКА.

SOS!

Плакала конференція «хмільними» сльозами

МІЖНАРОДНИЙ конгрес хмелярів, запланований Європейським бюро хмелярства до проведення в 1997 році в Інституті хмелярства, тут, скоріше за все, не відбудеться. Причина — рішення, прийняте «на горі» про ліквідацію цього, єдиного в Україні, такого закладу.

Те, що вітчизняна наука ходить в Україні в падчерках, говорять давно і багато. Сприяє цьому неоголошений в Україні надзвичайний економічний стан. Тож і не дивно, що все більше наукових закладів отримують статус «безперспективних» і зникають пропорційно появі нових комерційних структур.

Протягом десятиліть, пишуть співробітники цього закладу у листі-зверненні до уряду України, в інституті, де працюють 110 чоловік, плинність наукових кадрів була незначна, що дало змогу провідним спеціалістам досягти світового рівня в наукових дослідженнях. Саме тут вивели сорти, які за своїми показниками не мають аналогів у світі, розробили сучасну технологію вирощування хмелю, яка відповідає європейському рівню, технологію вироблення ефірної олії, а це дало змогу впровадити в Україні у виробництво цінний лікарський препарат корвалгін /аналог німецького валокардину/. У стінах цього закладу розпочато вирощування посадкового матеріалу на безвірусній основі, створена та удосконалюється система захисту хмелю. Генофонд, зібраний в інституті, — один з кращих у світі і нараховує 360 сортів вітчизняної та світової селекції.

Усі держави з розвиненим хмелярством, йдеться далі в листі, мають свої галузеві інститути. Ліквідація інституту, впевнені автори звернення, неодмінно призведе до занепаду галузі.

Чи це нам потрібно?

Валерій ДРУЖЕНКО.

Проблема

Вола не хвалять, а добре годують

АГРОФІРМУ «Конельські Хутори» Жашківського району організовано на базі двох колишніх бригадних сіл — Медувата і Конельські Хутори. Очолює її досвідчений господарник Микола Бородій.

— Миколо Івановичу, даючи назву новому господарству, ви, очевидно, передбачали, що невдовзі буде не до меду...

— І тому не назвали агрофірму Медуватою? Так, мабуть, відчули, що буде гіркувато. Втім, до 1992 року така назва відповідала б станові справ у господарстві. Уявляєте, без жодної копійки кредитів та інвестицій, на власних коштах й ентузіазмі ми відбудували тваринницькі ферми, тракторний стан, автогаражі, Будинок культури, школу. Від траси Київ — Одеса до своїх сіл проклали 18-кілометровий шлях з твердим покриттям, а згодом, спорудивши асфальтовий завод, заасфальтували всі вулиці та під'їзди до кожної хати і двору. Купили ми цегельний завод, вальцьовий млин, круподерку, пекарню, підвели природний газ...

— Тобто побудували комунізм у двох окремо взятих селах?

— Не знаю, що таке комунізм, але ми добре господарювали і добре почали жити. Господарство міцно стояло на ногах. Нині наші люди працюють не гірше, ніж учора. Навіть краще. Торік, приміром, ми виростили по 45,6 центнера зернових з гектара, по 30 — соняшнику, по 407 — цукрових буряків. Виконали регіональний і державний контракт по зерну на 267 відсотків. Виробили по 1012 центнерів молока на 100 гектарів сільськогосподарських угідь — і «заробили» 7 мільярдів боргу! Порівняйте: торік ми виплатили нашим працівникам 15 мільярдів зарплатні, а податків агрофірмі нарахували 22 мільярди карбованців! Чи можна витримати таке здирство? Хто, врештірешт, зніме цей зашморг з шиї селянина?

— Отже, покладаєтесь тільки на себе?

— Так, на своїх людей. Хлібороб страйкувати не буде, коли земля просить зерна. І не треба його за це хвалити, захоплюватися його працелюбством і терпінням, як це роблять з високих трибун державні мужі, возвеличуючи «рідний народ». Вола не хвалять за тяжкий труд, його просто добре годують.

Лідія **ТИТАРЕНКО.**
Черкаська область.

Спорт

Волков завітає додому

Ось уже вдруге поспіль розігрується Кубок олімпійського чемпіона, зірки світового баскетболу Олександра Волкова. Цього разу на старт вийшло 487 команд загальноосвітніх шкіл із 30 міст України. А до фінальної частини, яка відбудеться 24—26 травня у київському спорткомплексі «Меридіан» (початок ігор у перші два дні о 14.00, а в останній — об 11.00), дісталися збірні старшокласників Києва, Криму, Кременчука та Нікополя.

Ці змагання організатори планують перетворити на справжнє свято баскетболу. Окрім кубкових матчів пройдуть різні естафети, лотереї, вікторини, конкурси на краще запитання Олександрові Волкову, який прибуде додому зі США, президентові ФБУ Володимирові Горбуліну, його заступникам Зурабу Хромаєву та Михайлові Бродському.

Олімпійський чемпіон приїде не з порожніми руками, а з подарунками для юних спортсменів. Усіх дітей, які будуть присутні в залі, концерн «Денді» частуватиме італійським морозивом, а фірма «Кока-кола» — своїми напоями. Безплатно!

Це свято організовують Федерація баскетболу України, Українська баскетбольна асоціація та клуб «Київ-Баскет».

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 344936.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311091.